

■ Super Micro Computer - comenzi noi record; profit și prognoză peste așteptări
PAGINA 2

■ Metrorex și aventura abonamentului lunar: plătești și nu ești sigur că ai și acces
PAGINA 10

■ Creditul acordat gospodăriilor americane scade pentru prima dată în ultimii șase ani
PAGINA 12

■ A APĂRUT! **RETAIL** COMERT traditional vs. online
SUPLEMENTUL GRATUIT AL ZIARULUI BURSA

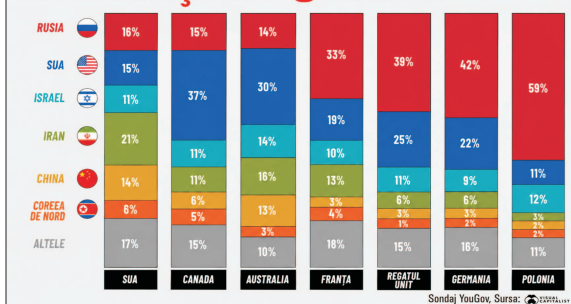
GRAM AUR = 635,3942 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,5819 RON

EURO = 5,2436 RON

DOLAR = 4,5389 RON

Clasamentul percepțiilor privind amenințările globale

Țările considerate cele mai mari amenințări la adresa păcii mondiale

● În percepția publică, Rusia este cea mai mare amenințare în toate țările europene analizate într-un sondaj YouGov ● Statele Unite - pe primul loc atât în Canada, cât și în Australia ● Americanii sunt mai divizați, considerând o amenințare majoră Iranul, dar și SUA, aproape la egalitate cu Rusia

Europa consideră Rusia drept principala amenințare la adresa păcii

Rusia se clasează drept cea mai mare amenințare la adresa păcii mondiale în toate țările europene analizate, conform sursei citate. Cel mai puternic rezultat apare în Polonia, unde 59% dintre adulți menționează Rusia (cea mai mare pondere din toate țările sondate). Urmează Germania (42%), Regatul Unit (39%) și Franța (33%). De acolo de aici poziționări, se remarcă alte două modele. China este considerată o amenințare pentru numai 2-3% dintre respondenți din cele patru țări

europene, comparativ cu 13% în Australia și 14% în Statele Unite. Israel, în schimb, are cel mai înalt interval în răspunsurile din sondaj: între 9% și 14% în toate cele șapte țări.

Americanii văd Iranul, Rusia și pe ei înșiși drept amenințări

Americanii sunt mai divizați. Iranul este cel mai frecvent răspuns, cu 21%, dar nicio țară nu domină în percepția lor: 16% spun că Rusia este cea mai mare amenințare, 15% numește chiar SUA în acest sens, 14% se referă la China, iar 11% indică Israelul. (A.V.)
(continuare în pagina 12)

Deficitul democratic al hegemoniei globale (I)

● De ce cea mai puternică funcție democratică din lume nu își mai poate obține legitimitatea doar de la cetățenii americani

Acest eseu susține că președinția americană a devenit, în efectele sale practice, o instituție globală, deși nu sfin formă sa constituțională. Deciziile președintelui american modelează securitatea militară, pițele financiare și energetice, fluxurile comerciale, politica de mediu și guvernarea tehnologică mult dincolo de granițele Statelor Unite. Drept urmare, sute de milioane sau chiar miliarde de neamericani sunt afectați în mod semnificativ de o persoană/instituție la a cărei alegere nu au participat. Acesta e situația crea-

ză un deficit democratic: aria acoperită de puterea politică se extinde mult peste cea care i-a dat votul și a legitimat-o. Soluția nu este nici un guvern mondial, nici drepturi egale de vot pentru străni în alegerile americane. Teoria democratică ar trebui să abordeze întrebarea dacă excluderea totală a neamericanelor afectă semnificativ de deciziile și politicile administrației americane continuă să fie justificată în contextul actual al unor dinamici de putere transnaționale.

Partea I: Președinția americană ca instituție globală

La scurt timp după fiecare alegere prezidențială americană, miliarde de oameni descoperă că viețile lor s-au schimbat. Unii află că moneda țării lor s-a depreciat peste noapte. Alții văd bursa prăbușindu-se. Prețurile petrolului cresc sau scad înaintea că primul ordin executiv să fi fost semnat. Guvernele își amână bugetele în așteptarea noii politici externe a Washingtonului. Băncile centrale își reevaluează prognozele pentru ratele dobânzilor. Planificatorii militari și diplomații gândesc planuri alternative. Investiții transferă trilioane de dolari de pe un continent pe altul pentru a-și proteja investițiile. Familile se întreabă dacă va crește costul încălzirii locuinței, al alimentării mașinii sau al plății ipotecii din cauza unor decizii luate la mii de kilometri distanță.

Nici unul dintre acești oameni nu participă la alegerea persoanei care le va influența atât de mult viitorul. Acesta este unul dintre marile paradoxuri democratice ale secolului al XXI-lea. Președintele Statelor Unite reprezintă, formal, puterea executivă a unui singur stat-națiune. Din punct de vedere constituțional, funcția își derivă legitimitatea exclusiv din electoratul american. În practică,

însă, funcția a evoluat în ceva mult mai amplu: cel mai apropiat echivalent pe care sistemul internațional contemporan îl are de o autoritate executivă cu consecințe globale.

Această transformare s-a produs treptat, prin convergența domeniilor militare, a influenței diplomatice, a leadershipului tehnologic și al rolului internațional al dolarului american într-o lume tot mai interconectată. Împreună, aceste forțe au creat o realitate politică fără precedent. Deciziile luate de un singur oficial american modelează astăzi securitatea, oportunitățile și prosperitatea a miliarde de oameni care nu au nicio relație constituțională cu Statele Unite.

Lumea a devenit interconectată, dar democrațiile naționale rămân legitimize doar în interiorul propriilor granițe. Acesta diserepanță între puterea politică la nivel internațional și participarea democratică națională nu mai este doar o curiozitate teoretică. Ea a devenit una dintre principalele probleme de legitimitate ale ordinii internaționale actuale.

Acestea se propune trei idei principale. Prima: președinția americană a dobândit un grad de influență globală fără egal între funcțiile democratice. A doua: deoarece această influență afectează în mod vizibil și real pe neamericani, legitimitatea democratică a nu mai poate fi evaluată exclusiv prin raportare la electoratul american. A treia: recunoașterea

acestui deficit nu impune abolirea suveranității sau acordarea dreptului de vot la alegerile prezidențiale americane a neamericanelor afectați direct de politicile administrației SUA, ca impune forme noi de reprezentare, consultare și responsabilizare, proporționale cu impactul transnațional pe care îl are instituția respectivă.

Democrația și principiul consimțământului

Democrația modernă se sprijină pe o regulă simplă: cei care sunt guvernați trebuie să aibă un cuvânt de spus în alegerea celor care îi guvernează. Dar la Revoluția Americană încoace, guvernarea reprezentativă și-a justificat existența prin consimțământ, nu prin constrângere. Sloganul „Nicio taxă fără reprezentare” exprimă un angajament filozofic mai larg: autoritatea politică devine legitimă numai atunci când cine e supus puterii și participă, direct sau indirect, la crearea acesteia.

Acest principiu s-a dovedit remarcabil de durabil. El stă la baza democrațiilor constituționale de pe toate continentele. Cătețimii acceptă rezultatul alegerilor deoarece fiecare votant participă după reguli egale. Guvernele exercită autoritate deoarece cei guvernați au avut posibilitatea să influențeze sau chiar să decidă cine îi guvernează.

(continuare în pagina 11)

Europa încearcă să recâștige controlul asupra tehnologiei

Europa își schimbă treptat strategia în domeniul tehnologiei, într-un moment în care dependența de companiile americane a devenit o problemă de securitate economică și strategică. Bruxellesul și mai multe guverne naționale încearcă să dezvolte alternative europene pentru infrastructura cloud, software, inteligență artificială și servicii digitale, iar Franța se află printre cele mai active state în această direcție. Miza nu este doar înlocuirea unor programe americane, ci reducerea riscului de administrare, companiile și infrastructurile esențiale europene să depindă de decizii luate în afara continentului, informează Reuters.

De la confort tehnologic la risc strategic

Timpe de ani de zile, companiile și administrațiile europene au ales serviciile marilor grupuri americane în primul rând pe criteriul de eficiență, performanță și cost. Microsoft, Amazon Web Services și Google au

ajuns să ocupe poziții dominante în infrastructura digitală. În timp ce numeroase instituții utilizează software american pentru comunicații, stocarea datelor, colaborare și analiză. Problema a devenit însă mai vizibilă pe măsură ce tehnologia a câștigat o importanță strategică și similitudină energiei sau infrastructurii de transport, conform The Guardian. În cazul energiei, dependența de un furnizor extern poate deveni o vulnerabilitate în timpul unei crize geopolitice. În cazul tehnologiei, riscul este mai puțin vizibil, dar consecințele pot fi similare: pierderea accesului la servicii, imposibilitatea de a controla datele sau schimbarea unilaterală a condițiilor de utilizare.

Comisia Europeană vorbește deja despre necesitatea reducerii dependențelor „necante” în domenii precum cloud computing, inteligență artificială și semiconductoare.

OCTAVIAN DAN
(continuare în pagina 3)

BVB - semestru record, pe val de lichiditate

Bursa de Valori București (BVB) a raportat, pentru perioada ianuarie - iunie 2026, cel mai bun prim semestru din istoria sa, pe fondul unei activități de tranzacționare intense și al noilor maxime istorice atinse de indici. Veniturile și profitul au crescut puternic, susținute de lichiditatea ridicată a pieței, de listări și de interesul crescut al investitorilor. Perioada a fost marcată și de o etapă strategică: autorizarea Contrapărții Centrale CCP-RO, prima autorizare EMIR din România. Pe bursă, acțiunea BVB a atins noi maxime, tranzacționându-se, însă, mult peste prețurile curente ale analiștilor.

Rezultate financiare

BVB a raportat un semestru de rezultate financiare record. La nivel individual, veniturile operaționale au urcat cu 61% anual (YoY) la 28,75 milioane lei, reprezentând circa 57% din bugetul de venituri și cheltuieli individual aprobat pentru 2026 (50,81 milioane lei). Motorul creșterii a fost segmentul de tranzacționare (+88% YoY, la 21,55 milio-

ne lei), susținut de volume mai mari, de oferte publice (+150%) și de rebalansări de indici.

Alte surse de venit au completat tabloul: vânzarea de date bursiere a crescut cu 15% (3,03 milioane lei), tarifele de admitere și menținere emitenți cu 6% (3,17 milioane lei), iar serviciile IT cu 43% (0,84 milioane lei).

Cheltuielile operaționale au avansat, totuși, cu 8% YoY la 15,43 milioane lei (43% din BVC), determinate în principal de cheltuielile de personal (+18%). Profitul operațional s-a triplat, la 13,32 milioane lei (+280% YoY), cu o marjă operațională de 46%, peste marja de 29% prevăzută în buget pentru întregul an.

Rezultatul financiar a fost de 5,88 milioane lei, susținut de dividendele de încasat de la Depozitarul Central (4,97 milioane lei).

LUCIANA SIMION,
PHD - SENIOR EQUIT
RESEARCH ASSOCIATE
TRADEVILLE

(continuare în pagina 9)

Șocurile ofertei aduc o schimbare drastică de regim pentru economia mondială

Pentru mai bine de două decenii, investițiile au acționat într-un mediu în care randamentele acțiunilor și obligațiilor erau înalt, în general, în aceeași direcție, echivalențului unei corelații negative între prețurile celor două ca-

tegorii de active. Corelația pozitivă între randamentele a fost o caracteristică unei economii în care cererea „dicită” direcția, unde creșterea cererii alimenta atât câștigurile companiilor, cât și inflația.

(continuare în pagina 11)

